

El compte enrere de Rita Barberà

La capitalitat cultural europea que València demana per al 2001 viu moments d'incertesa. El futur polític de l'alcaldesa en el consistori va lligat a la sort que pot córrer aquest projecte. El fracàs pot desencadenar un relleu forçat pel seu propi partit a l'alcaldia.

Encara resten uns mesos perquè el consell de ministres de Cultura de la Unió Europea (UE) desfulle la margarida de la capitalitat cultural de l'any 2001. Amb tota seguretat, si la presidència anglesa de la UE inclou aquest tema en l'ordre del dia, l'afers tractarà el proper 28 de maig en el consell que els ministres del ram mantindran a Brusel·les. La data, però, en cap cas és definitiva: la incertesa que envolta les dures negociacions entre les representacions permanents dels respectius estats pot allargar l'elecció de la ciutat que ostentarà aquesta capitalitat. Fins que no es resolga aquesta tria, l'alcaldesa de València, Rita Barberà, viurà en la incertesa i els hi farà viure als seus conciutadans. Com que aquesta capitalitat cultural és l'únic gran projecte que pot il·lusionar la ciutat, un hipotètic fracàs representarà per a l'alcaldesa una desfeta política de tal magnitud que fins i tot podria posar en perill el seu càrrec al capdavant del consistori valencià.

En els darrers dies, fonts comunitàries del Partit Popular reconeixien obertament que la ciutat de València havia perdut punts en la disputa per esdevenir seu d'aquesta capitalitat. I afegien, per acabar d'adobar-ho, que a hores d'ara solament faltava preparar els instruments necessaris per maquillar el fracàs anunciat. Una versió, aquesta, que contrasta si més no amb la que dona el Ministeri de Cultura quan assegura que la ministra Esperanza Aguirre i el secretari d'estat de Cultura, Miguel Ángel Cor-

tés, estan compromesos fins a tal punt que han plantejat –i encara mantenen la proposta– el boicot a l'elecció si no es té en consideració la candidatura valenciana. Aquesta actitud ministerial, força positiva, no deixa de ser curiosa vistes les darreres declaracions més que pessimistes de Rita Barberà, amb les quals ha creat certa confusió. Així, ha admès les dificultats que pateix

Perdre la capitalitat europea de la cultura pot ser un entrebanc per al futur polític de l'alcaldesa Rita Barberà.

el projecte que va presentar a Luxemburg el proppassat novembre. En aquest sentit, Barberà afirmava que la ciutat holandesa de Rotterdam tenia totes les possibilitats per sortir-ne elegida.

Xarxa de ciutats. L'equip que treballa la capitalitat cultural pretén aturar la disparitat d'opinions i les conjectures diàries. Per això, apunten l'opció de crear mesures alternatives per tal de donar solució a les pretensions de la majoria de ciutats candidates rivals amb la intenció d'eixir-ne beneficiats

tots. Rafael Ripoll, assessor d'afers internacionals de l'alcaldesa Rita Barberà, ha manifestat a EL TEMPS: "tot i que la nostra candidatura ha estat felicitada per la qualitat que mostra tota la documentació presentada, no ens tanquem a cap opció predeterminada. Fins i tot, quan es tracta de negociar l'exclusivitat". Ripoll pensa que l'aposta del consistori valencià, que consisteix en la vertebració d'una xarxa petita de ciutats, està en consonància amb les propostes d'altres països.

"Tal vegada –afegeix Ripoll– en el proper consell de ministres de Cultura no s'aplegarà a un acord concret. En cas que fóra així, caldria esperar fins el proper setembre, a la presidència austríaca de la Unió Europea. I així, successivament fins que es tanque el procés. No hi ha cap reglament intern de la UE que marque una data determinada per a l'elecció. Aquesta serà fruit de l'acord i el consens entre tots els membres". Al Ministeri de Cultura, les veus són, si fa no fa, coincidents. Intueixen tot plegat que el Regne Unit pot descuidar-se intencionadament d'incloure l'elecció en l'ordre del dia del consell de ministres de Cultura si observa que les negociacions entre els països provoquen enfrontaments considerables.

Fet i fet, el veredict final pot allargar-se, d'una banda, depenent de la diligència de qui ostente la presidència de la UE; i de l'altra, per la manca d'acord entre els estats. Rafael Ripoll continua aquesta argumentació i assevera que

ARXIU / RAFA GIL

aquest boicot ministerial gairebé dramàtic i utilitzat per tots els estats en d'altres negociacions alenirà de ben segur el procés decisiu. Fet que per la seua part no assegura que la candidatura trobe bon port, com de bon començament es podia pensar si ens atenim a la bona acollida que ha tingut el dossier presentat a les institucions europees. Així, l'ajuntament del cap i casal valencià haurà d'esperar la deliberació amb tota la incertesa creada pel ball de declaracions dels diversos actors que protagonitzen el melodrama.

Segon intent. Després que la candidatura presentada per al 2000 fóra rebutjada per Carme Alborch, llavors ministra de Cultura, l'Ajuntament de València va obrir un segon procés per tal que el cap i casal esdevinguera candidat oficial de l'estat espanyol a capitalitat cultural europea de l'any 2001. D'un principi, Rita Barberà no va tenir cap problema. És més, la designació de l'any passat provocava un raig d'esperança en les files del PP. Però, el pas del temps ha demostrat, ben al contrari, que aquesta esperança no era tal, tot convertint-se en neguit atès el comportament que la resta d'institucions valencianes han dedicat fins ara a Rita Barberà.

I és que la candidatura ha esdevingut la pedra angular de tota la seua tasca al capdavant de l'ajuntament. Ara com ara, Barberà no pot presumir d'haver construït o inaugurat una gran obra que haja canviat la fesomia urbana de dalt a

baix. L'ombra de Ricard Pérez Casado és massa llarga: el Palau de la Música, l'enjardinament del vell llit del Túria... han estat obres públiques que han transformat el paisatge de la ciutat. Durant el seu mandat el despatx de l'alcalde va estar ple d'idees urbanístiques que es van concretar en projectes que els governs municipals de la dreta han dut a terme durant la darrera dècada. Pérez Casado va concebre una ciutat mediterrània i oberta al mar tal com l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall. En el cas de València, l'alcalde va dissenyar el perfil urbanístic de la ciutat i va lluitar contra l'oposició d'una dreta que s'oposava sis-

temàticament a les transformacions que ara, curiosament, duu a terme el PP. A més, sempre han intentat traure un bon profit polític i propagandístic dels projectes socialistes com el metro, el tramvia, la Ciutat de les Arts i de les Ciències o el passeig marítim. Només cal recordar la carta que Rita Barberà va enviar a tots els veïns afectats per les incòmodes i sorolloses obres del metro de València demanant disculpes per les molèsties que els hi poguera ocasionar. Ara, quan s'acosta la fi de la dècada, a l'actual primera edil només li queda l'oportunitat de la capitalitat cultural del 2001 per apuntar-se un projecte d'envergadura.

La resta d'iniciatives estan condicionades logísticament i pressupostàriament per altres administracions, alhora controlades pels seus companys de partit. Destaquen entre aquests projectes la Ciutat de les Arts i les Ciències, el Museu de la Il·lustració, el Balcó al Mar... Aquest fet lliga de cap a peus Rita Barberà. Com que no té prou capacitat d'autofinançament ha de dependre de la resta d'administracions. En aquest cas, de la Generalitat Valenciana. És aquí, però, on l'actual alcaldessa té més dificultats. Les relacions entre el president del govern valencià i Rita

Rita Barberà i Francesc Camps (a dreta), durant l'acte d'investidura de l'alcaldesa en l'any 1991. Per aquestes dates, Barberà començava la seua trajectòria al capdavant del consistori i Francesc Camps era regidor. A hores d'ara, els papers poden intercanviar-se: molts pensen que Camps vol ser el candidat del PP a l'alcaldia de la ciutat de València.

ARXIU VICENT PASTOR / LEVANTE EMV

Entre els dirigents de la plana major del PP regna un aparent bon ambient de felicitat. Tot i això, les lluites per a aconseguir una quota més gran de poder són el pa de cada dia.

El projecte que no va ser mai de Rita Barberà

La urbanització del tram del riu Túria comprès entre l'autovia del Saler i el camí de les Moreres, batejat pel Partit Popular com la Ciutat de les Arts i de les Ciències, ha estat indirectament un dels fracassos polítics més sonats de Rita Barberà. Un projecte de transformació urbana que ha estat també el teló de fons de les lluites borganes entre les diverses famílies del PP valencià. No poca gent pensa que el lent procés d'apropiació del protagonisme de la Ciutat de les Arts per part de la Generalitat està immers en una estratègia global del president Eduard Zaplana per

aïllar políticament l'alcalde en benefici d'hipotètics candidats més afins. No és, però, una estratègia absenta d'imperficcions. Després que els socialistes abandonaren l'executiu valencià l'any 95, el govern del PP i d'Unió Valenciana va replantejar-se la construcció de la Ciutat de les Ciències, així coneguda a l'etapa de Joan Lerma, segons ells, per motius econòmics. Els 28.000 milions de pessetes que el govern socialista va pressupostar per construir-la s'acosten, tres anys més tard, als 35.000 milions, i encara s'hi hauran de sumar 8.000 milions més de manteniment anual.

La Generalitat vol inaugurar l'Hemisfèric a les acaballes del mes de març, i el Palau de les Arts, el Museu de les Ciències i el Parc Oceanogràfic, l'any vinent coincidint amb les eleccions municipals i autonòmiques. En total, uns 350.000 metres quadrats, urbanitzats amb uns equipaments culturals polèmics ja abans de ser inaugurats. El Palau de les Arts vol estrenar l'òpera *Luna* de José María Cano l'any 2000, sense escoltar les veus crítiques del món de

la música clàssica que han dit que no té prou qualitat.

A més, el president del Consell Valencià de Cultura, Santiago Grisolia, és l'assessor d'un Museu de les Ciències que ha dedicat un espai al genoma humà, especialitat en què han destacat internacionalment les seues investigacions sense que ningú no haja explicat

ARXIU / CAC

La Ciutat de les Arts i les Ciències. Aquesta obra estat sempre un projecte de la Generalitat Valenciana.

detalladament el projecte ni el nomenament de Grisolia.

El projecte, doncs, anirà endavant, inevitablement, en solitari, sense comptar amb cap altra institució, i deixarà fora Rita Barberà, que hauria pogut compartir

l'èxit en benefici de la seua lluita per aconseguir que València siga la capital europea de la cultura l'any 2001. I és que la Generalitat no ha deixat a l'alcalde ni tan sols acostar-se per fer-se la foto amb l'Hemisfèric com a impressionant fons. De res li ha servit a Rita la seua popularitat a l'hora de capitalitzar, ni que siga mediàticament, les obres públiques a la ciutat de València que sempre han estat en mans de la Generalitat i de la Diputació, institució aquesta última en mans d'un Manuel Tarancon que també rivalitza amb el consistori del cap i casal. Tant el metro, com el tramvia, com la Ciutat de les Arts i de les Ciències, com les rehabilitacions del patrimoni tenen el segell de Presidència al seu damunt. A més, si a tot això sumem la inauguració del parc temàtic Terra Mítica i el projecte Castelló Cultural, el resultat és un president de la Generalitat enfortit pel ciment de les obres públiques i una alcaldessa a la qual no li donen més alternativa que presidir actes folclòrics i inaugurar ostentosos enllumenats de carrer. **S. G. / M. R.**

Barberà no passen públicament pels millors moments. Així, és patent i notori que Eduardo Zaplana no col·labora gaire amb la tasca que la seua companya de partit vol dur a cap. De fet, no ha ofert en cap moment una declaració a favor de la capitalitat cultural. El Molt Honorable actua per omissió: no deixa que triomfe el projecte de l'única persona que li pot fer ombra a dintre del partit al País Valencià. I Rita li paga amb la mateixa moneda, ja que en cap declaració pública de la candidatura sobre la capitalitat cultural de València menciona el suport de les institucions valencianes. Es més, abans esmenta l'hipotètic suport del govern central que el de la Generalitat Valenciana.

Maniobres polítiques. Curiosament, l'alcalde replega ara els fruits que va sembrar en el congrés del Partit Popular valencià celebrat a Benidorm el 1993. Fins aleshores Barberà havia estat el pesant del partit conservador, tot esdevenint l'artífex de la remuntada que van experimentar els populars al País Valencià durant els anys de govern socialista. Es, però, al congrés de Benidorm quan Rita Barberà va fer una jugada política que li ha portat més inconvenients que avantatges. D'un colp va defenestrar tota la seua vella guàrdia, provinent de l'antiga Aliança Popular. Pedro Agramunt va cedir el lloc de president orgànic del PP en favor d'Eduardo Zaplana. L'ara ex-conseller Luis Fernando Cartagena també col·laborava en l'ascensió de l'ex-alcalde de Benidorm al lloc clau dels populars del País Valencià.

No obstant això, Barberà ha vist com el seu paper declinava tot i els favors que ha pogut fer per apujar al poder l'actual president de l'executiu valencià. De representar el cap visible dels conservadors durant la darrera etapa socialista, ha passat a ser una mera comparsa de Zaplana. Sembla que l'únic filó de poder que la manté és el contacte i amistat personal amb el president-fundador d'Aliança Popular, Manuel Fraga, i els seus col·laboradors més propers, cas de

DAVID VIJUESCAS

DAVID VIJUESCAS

A l'esquerra, la Llotja, que ha estat utilitzada com a símbol de la capitalitat cultural de València. A la dreta, terrenys al vell llit del Túria on s'ubica la Ciutat de les Arts i les Ciències. A Rita Barberà la Generalitat no li ha deixat fins ara promocionar la seua imatge com a alcaldessa tot i compartir la publicitat de les grans obres urbanístiques empreses per Zaplana.

Mariano Rajoy i tot el clan gallec que aglutina el poder que encara li resta al president de la Xunta de Galícia a Madrid. D'altra banda, Rajoy es mostra reticent a la política de regne de taifes practicada per diversos presidents de comunitats autònomes com ara Eduardo Zaplana. La fira Expoconsumo celebrada recentment al Japó no ha fet pas canviar d'idees el ministre d'Administracions Públiques. L'espectacle muntat pel molt honorable i el cantant a sou de la Generalitat Julio Iglesias, folcloritzant l'encontre empresarial, va fer que a més d'un dirigent popular li pujaren els colors a la cara. Rajoy creu ara, més que mai, que amb Rita Barberà de companya de viatge, pot mantenir una bona aliada del clan gallec a València.

Així, la candidatura a la capitalitat cultural europea del 2001 ha marcat la lluita interna entre les famílies valencianes del PP. El

president de la Diputació de València, Manuel Tarancón manté, ara com ara, un contacte més fluid amb la Conselleria de Cultura que amb l'Ajuntament i no para de fer-se fotografies amb el conseller Francesc Camps perquè són moltes les col·laboracions i intercanvis d'assessorament que mantenen aquestes dues institucions. Tampoc no s'ha escoltat en cap moment que Tarancón fera una defensa aferrissada de la candidatura de la ciutat de la qual pretenia, i encara ara, ser alcalde.

Per si Rita Barberà no tinguera prou amb les lluites internes del partit, l'actual conseller de Cultura Francesc Camps sona en certs cercles com un possible relleu popular per al consistori municipal. Una possibilitat filtrada a diversos mitjans, entre ells EL TEMPS, fins i tot per col·laboradors seus molt pròxims. Si a més

a més hi afegim la possibilitat que els socialistes valencians presenten l'ex-ministra Carme Alborch com a candidata a la ciutat de València el futur que plana sobre Barberà és del tot insegur. L'ex-ministra de Cultura té al seu favor la fama de bona gestora, com ho va demostrar durant el seu mandat al front de l'Institut Valencià d'Art Modern. Enfront, té una Rita Barberà poc desgastada per l'erosió de governar València però farta dels entebancs que des del seu partit li posen, a més a més de l'assetjament del diari *Las Provincias*, estretament vinculat a Zaplana. L'intent de Zaplana de controlar la totalitat del PP passa, doncs, per aconseguir l'alcaldia. Un escenari que recorda de ben a prop la defenestració, ordida per Joan Lerma, de l'ex-alcalde socialista de València Ricard Pérez Casado.

S. Giménez / M. Reyes

Febre alta

Antònia Vicens

Febre alta és la història intimista d'unes dones i d'uns homes que habiten a la tênue frontera entre el dolor i el plaer, el passat i el present; en un món on els sentiments s'extremen fins el punt que la felicitat pot ser sòrdida, i el menyspreu, reconfortant.

Edicions 62
"El Balanci", 321

Llorenç Villalonga i el seu món

Jaume Pomar

Aquest llibre de Jaume Pomar (estudis i biògraf de l'autor de *Mort de dama*) va néixer amb la voluntat d'aprofitar el centenari de l'escriptor per incrementar el coneixement col·lectiu sobre Llorenç Villalonga i el seu món.

Di7 Grup d'Edició

Balada d'en Guillem d'Efak

Bartomeu Mestre

Fins el darrer capítol, Mestre ens ha sabut comunicar l'enorme capacitat de seduir i contar històries. Guillem d'Efak estableix un combat literari amb l'autor. Les facèdes i peripècies del protagonista s'encadenen en un joc d'enginy i d'ocurrències que es frueixen amb el mateix plaer que una alenada de goig.

Eds. Documenta Balear
"Menjavers", 22